

איריאולוגיים. תוכנית זו הפכה עד מהרה לעלהתאנה של הטלוויזיה הכללית. היא גם העלתה את רמותו של רביב כישראלי תרבותי, המשתדל לרסן את ההתפרעות של רבים ממרואייניו. רביב הוכיח שהטלוויזיה יכולה להיות מכשיר חינוכי, המחנך את הציבור להתווכח בצורה שקטה ולראות את שני הצדדים של כל מטבע.

את מצב הטלוויזיה הישראלית איפיינה בריחה שהתהלכה במיסדרונות בניין הטלוויזיה, על "גונדר יוסף לפיד ורכיכלאי טוֹרֵיה סַעֲדִי".

למתחיה של הטלוויזיה הישראלית היתה השנה שנת עדנה רבה. מישוריה הערב של הטלוויזיה הלימודית, ערב חדש, הכניס רענונות לדיווח על החדשות. לידו נראו מהדורות מבט, המשודרות ארבע שעות מאוחר יותר, כמתושלח תיקשורת.

המתחיה הגדול של הטלוויזיה בתשס"ג היה קול ישראל, אשר סיפק סקופים רבים, שחלקם בתשס"ג היה קול ישראל, ("סקופ") שופר, שנרמה כאילו היה נוכח דרדקבע בשיבות הממשלה. קול ישראל גילה את דבריו של אלוף יצחק ("הקה") חרפי על מנחם בגין שנאמרו בחוג ביטחוני סגור.

תשס"ג הביאה לקול ישראל גם הצלחה במאבקו רביהשנים בגלי צה"ל. נראה כי השדרנית הוותיקה עֲדֵנָה פֶּאָר, שעברה מקול ישראל לגלי צה"ל, היתה, סוס טרויאני. במשך השנה הצליחה להרוס בתחנה הצבאית את התשתית והמסורת שנבנו בעבודת-נמלים רבה במשך יותר מ-30 שנים. לפי סיקריההאזנה מכה קול ישראל בהדרגה את גלי צה"ל, תוכנית אחר תוכנית. הרשת החדשה, קול המוסיקה, החזירה לרדיו את הקהל התרבותי של ישראל, שהתחיל למצוא סיפוק רוחני במישוריה המעולים של רשת חדשה זו, הסובלת עדיין מכמה קילקולים טכניים.

נסיונות ראויים לשבח נעשו על-ידי התיאטרון החיפאי, שהעלה בחסותו את הצגת האי מאת אַתֵּל פּוֹלְגֵרְד. התיאטרון תירגם את המחזה לערבית, השתמש בשחקנים ערביים ופנה גם לקהל פלסטיני. זוהי הפעם הראשונה שתיאטרון ממוסד נוקט בדרך זו. המחזה הלם קרב, בנימויו של ג'רלדיה בסר, השייך גם הוא לטרילוגיה של הפסיכיאטר יוסי הדר, עוסק בתופעת הלם-הקרב בצורה מיקצועית ואמינה.

הצגה טובה אחרת של התיאטרון החיפאי היתה נפש יהודי מאת המחזאי יהושע סובול, איש-התיאטרון תשמ"ב. ההצגה נבחרה לפתוח השנה את פסטיבל אדינבורו וזכתה שם בהצלחה רבה. זוהי הפעם הראשונה שמחזה ישראלי נבחר לפתוח את הפסטיבל. נראה שהתיאטרון החיפאי יעסוק בעונה הבאה רק במחזאות מקורית ולא במוליירים ובמחזאות מיובאת או "קלאסית-למחצה", כמו התיאטרון הקאמרי שהמשיך בעונה שחלפה, וימשיך, כנראה, בעונה הבאה, במסורת המיסחרית שלו. שני הכישלונות הבולטים של הקאמרי השנה היו אמאדיאוס לִפְיֵטֶר שֶפֶר ותעלולי אסקפן, למוליייר. אמאדיאוס, בנימויו המגושם של היי קילום, הצליח לקלקל את הטעם הטוב של ההצגה, למי שזכה לראות אותה בלונדון. ההצגה תעלולי אסקפן בנימויו של שמואל בונזים, היא עונש למוליייר ולשחקנים המשתתפים בה.

גם הבלימה עסק לרוב במחזאות מיובאת או קלאסית, ובמרבית המקרים הוא לא היה יכול לה. ההצגה נשי טרוייה ניסתה לטפל בחומר של אורוֹפִידֶס, שעובר על-ידי ז'אן-פול סארטר בצורה מודרנית ואקטואלית. הסמיכות של העלאת ההצגה למאורעות צברה ושאת-ילא, והנסיון להמשיך את נשי-טרוייה לנשים פלסטיניות, היה חסר-טעם, שיחחי ונוטה לסנסציה, למרות מישחקקה המעולה של אורנה פורת. הניסיון להתמודד עם אקטואליה היה רדוד, והתמקד רק בסממנים חיצוניים של מדי צה"ל.

ניצוח אמיתי הופיע בהבימה רק בהצגה בונקר של המחזאי חיים מרין. הבימוי נעשה על-ידי צעיר מוכשר, שעוד ידובר בו, בשם אורי ססטר. להצגה העוסקת בחיים בבונקר נזמן מילחמה, ניתן טיפול תיאטראי מסוגנן, הדומה לזה שנתן הבמאי ריצ'רד אטלבורו לסרט או, איזו מילחמה נחמדה.

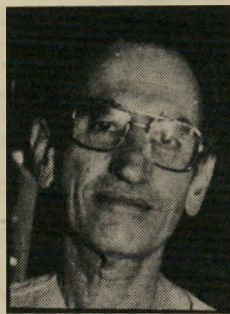
בגורדיה הצעירה של התיאטרון הישראלי בלטו השנה במיוחד מברם חזרי בהצגת האי סיני סתר בהצגה גירושיים מאוחרים, יענקלה יעקובסון בהצגה טייסים ואורי אברהמי בהצגה בונקר.

תיאטרון החאן לא קיבל גם השנה השראה מהמוזות של ירושלים, ולזה דרוש חוסר-כישרון לא מבוטל.

ההצגה בואמימה, שהועלתה בכנס שורשים, היתה פחות טובה מהמחזה שכתב ג'בי ביישימהון.

רפואה

סובר: לאיש אחד נמאס

הישראלי הממוצע הולך אל הרופא פי שלוש יותר פעמים מאשר האורח הממוצע במדינות-המערב. בישראל יש יותר רופאים בהשוואה לגודל האוכלוסיה מאשר בכל מדינה אחרת בעולם. אולם מערכת-הבריאות הישראלית חולה.

במשך שנים טיפלו במחלה זו כפי ששום רופא טוב לא יטפל במחלה: הדיאגנוזה נגזזה, טיפלו רק בסמפטומים, איש לא עסק בריפוי המחלה עצמה.

פעם היתה גאות היישוב העברי על מערכת-הרפואה הציבורית שלו, ומכל העולם באו לראותה, ללמדה ולהתפעל ממנה. אולם מאז שקעו ערכים רבים אחרים שטופחו ביישוב, הרה-הומאניזציה הגוברת של החברה הישראלית לא פסחה גם על מערכת-הבריאות. בין הביורוקרטיה ההסטרודרית והביוריר קראטיה הממשלתית, נשחקה המערכת.

השנה פרצה המחלה החוצה, ושוב אי-אפשר היה להעלימה. אחרי סחבת של שנים, הכריזו הרופאים על שביתה. ההסטרודר רצתה בשביתה, כי ההסטרודר היא בשטח זה — כמו בשטחים אחרים — המעביד בה"א הידיעה. ואילו ממשלת-הליכוד רצתה לשבור גם את קופת-החולים, השייכת למיפלגה היריבה, וגם את הרופאים.

כך נוצר עימות, שאיש לא ידע כיצד להיחלץ ממנו. הצדדים התחפרו בעמדותיהם, בת-החולים חדלו מלתפקד. שביתה הרופאים, כמו מילחמת-הלכנון, תוכננה לכמה ימים, ונמשכה בלי-סוף.

אחרי שנכשלו כל המהלכים המתוכננים, חתך ארם אחר את הפלונטר. לר"ר אֵיבֹר סוֹבֵר, רופא מבאר-שבע, נמאס. הוא עשה את הרכב האחד שהיה ספונסני ובלתי-מתוכנן: הוא הכריז על שביתה-רעב אישית. כמהרה הצטרפו אליו עמיתיו בבית-החולים סורוקה בבית-הנגב, ומשם פשט הצום לבתי-החולים האחרים בארץ, כאש נשרה-יקוצים. המערכת כולה התמוטטה, וגם הממשלה וההסטרודר נאלצו לצאת מן המחפרות ולהתפטר.

זמן רב לאחר מכן עוד היה נטוש ויכוח על המוסריות של השביתה ביכול ושביתה-הרעב כפרט. אך כסוף תשס"ג היה נראה כאילו המחלה, שהיתה צריכה להירפא, רק נבלמה לזמן-מה. החיידקים הוסיפו לחרסם בגוף. הסחבת נמשכה, ואיימה להביא בשנה הבאה לסיכוסך מכאיב חדש.

תיאטרון

אבוֹסַאֵלִם: מיידה האבנים

את תשס"ג ציינה נטייה מעודדת להתמודד באופן רציני עם הבעיות האקטואליות של המציאות הפוליטית-הברתית.

ראוי לציון הוא תיאטרון צוותא, שהביא בפעם הראשונה את התיאטרון הפלסטיני מייזרח-ירושלים, הנקרא אל-חכואאני, למודעות של הקהל הישראלי בהצגה מחגיגב מחוגוב. היתה זו פריצת-דרך להבנה בין שני העמים מבחינה תרבותית ופוליטית. פֶּרַאנְסוּא אַבְרִיסַאֵלִם, מנהל ובמאי התיאטרון, הוא איש-השנה בתיאטרון. אבוֹסַאֵלִם, ששמו האמיתי הוא פֶּרַאנְסוּא גַאסַפַּאָר, הוא בן לרופא הונגרי ולאם צרפתית, שגדל בירושלים המירוחרית, שם עבד אביו ככירוג בבית-חולים של המיסיון הצרפתי, ולהקתו כותב כסבחים ברחבי אירופה, ובעיקר בצרפת.

במחזה אלף לילה ולילה של מיידה-האבן, לקח אבוֹסַאֵלִם את סיפורי שחרורה כמיסגרת, שלתוכה הכניס פגישה אנכרוניסטית עם מיידה-האבן, נער בן 15, שהוא הגיבור העכשווי. כל פעם ששמענו שמשורר זו בגרה המערבית, היה זה בזכות הילדים הקטנים שהזיזו את המאורעות. אפשר להשוות את הנער לרודי מול גולית, טען אבוֹסַאֵלִם.

המחזה הועלה במיסגרת, השבוע הפלסטיני בתיאטרון נווה צדק.

לנווה צדק היתה שוב היד על הרופק במחזה טייסים מאת הפסיכיאטר יוסי הדר, המתאר טייסת-קרב דימונית בשטף המאורעות של מילחמת-לבנון.

ספורט

פרידלנדר וברוקמן: שיאני-עולם

ספורטארי-השנה הם שני השייטים הותיקים איתן פרידלנדר

(25) ושמשון ברוקמן (26) — שלמרות גילם הצעיר הפכו השנה לשיאני-עולם ברגם האולימפי 470. מזה יותר משש שנים מצליחים השניים באופן קבוע לגרוף מדליות, שההתחרות העולמית עליהן עצומה.

תשס"ג היתה המוצלחת ביותר עבורם. למרות שספורט השיט הימי הוא עריין בחיתוליו בארץ, הגיעו שמשון ואיתן בצוותא אל המקום השלישי באליפות-עולם, הצלחה שהעניקה למדינת ישראל את הסיכוי היחיד לייצוג נאות באולימפיאדת לוס-אנג'לס הקרובה, של 1984.

אם ענף השיט, שאינו כה פופולרי בארץ, הביא הישגים משמעותיים, הרי שבשענפי-הספורט היותר-פופולריים היתה זאת שנה של אכזבות ודריכה-במקום.

חרגו רק הישגיו של שלמה גליקשטיין, שהמריאו השנה לעומת שנים קודמות. מהמקום ה-34 בטבלת הטניס העולמית זינק לירי-אשקלון זה למקום ה-25. הטניסאי מס' 1 בארץ התקשה להתעלות יותר, מול סוללת-הטניס העולמית המבריקה והדוהרת. הוא נשאר ברמה בינלאומית מכובדת, אך לא מעבר לכך.

בכדורגל בלט משיכמו ומעלה, במשך כל מישחקי הליגה העליונה, עוֹדֵד מִכְנֶס, שחקן מכבי-נתניה. לנבחרת-ישראל לא היו השנה אתגרים, מילבד מישחקי המוקדמות לאולימפיאדת לוס-אנג'לס. הנבחרת האולימפית נטולת-הכוכבים הפסידה, כצפוי, לנבחרת האולימפית של גרמניה, כבר בסיבוב הראשון.

הנבחרת האולימפית בכדורסל, שהתמודדה השנה על גביע אירופה לנבחרות, נשארה במקומה הטבעי — המקום השישי — כמו לפני שנתיים, והוכיחה פעם נוספת ששחקני-התיגבור האמריקאיים הרבים המשחקים בליגה המקומית, הם קרשי-הקפיצה של ישראל לכדורסל ברמה הבינלאומית.

קבוצת מכבי-תל-אביב איכזבה השנה כשלא הצליחה לעלות אפילו למישחקי-הגמר, כפי שעשתה לפחות בארבע השנים האחרונות. דורון גַאֲמַצִי ממכבי רמת-גן היה הכדורסלן המקומי היחיד שבלט. הוא זכה גם בתואר "היוש של מיקי ברוקוביץ". מישחקו בנבחרת הכדורסל במישחקי-אירופה הוכיח שהוא ראוי לתואר זה.

השנה נכונה אכזבה קשה לכל הקשורים בענף הספורט השלישי בגודלו במדינה, אחרי הכדורגל והכדורסל — ענף הכדוריד. נבחרת ישראל לא הצליחה להישאר בדרגה ב' העולמית, ובאלצה לנשור לדרגה ג'. כישלון שהוכיח לראשי-הענף שלא די בשמירה על הרמה שהושגה, כששאר המדינות מתקדמות בצעדים מהירים יותר.

בענף האתלטיקה, מלכת הספורט, עורר מארק הגרלסמן, העולה החדש מדרום-אפריקה, שערוייה כשתפס כימעט ברקה האחרונה את מקומו של הצבר עֵזֶר כֵּץ בייצוג הישראלי באל-פוט-העולם בהלסינקי. למרות הרעש הגדול וחילוקי-הדעות לא הצליח הגרלסמן לעלות לחצי-הגמר, עודר שאצנים בעלי שיא אישי נמוך משלו עברו על פניו בתחרות העולמית. הגרלסמן ילך,